روزنامه شهروند
فرهنگی. اجتماعی. سیاسی. اقتصادی
www.shahrvand-newspaper.ir
صاحب امتیاز: جمعیت هلال احمر
مدیر مسئول: عبدالرسول وصال
سردبیر: سید افشین امیرشاهی
نشانی: تهران ، فلکه دوم صادقیه
ابتدای بزرگراه محمدعلی جناح
کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴
کدپستی:۱۴۸۳۷۷۸۶۱۷
فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۰
تلفن: ۷- ۴۴۹۵۶۱۰۱
چاپ: جام جم
توزیع : شرکت نشر گستر امروز
تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
تلفن سازمان آگهی ها: ۲- ۴۴۹۵۶۲۰۰
فکس:۴۴۹۵۶۲۰۳
telegram.me./Shahrvand_Newspaper
instagram.com/Shahrvand-Newspaper

صفحه آخر

این شرح بی‌نهایت

بخیل، کسی است که در سلام کردن بخل ورزد.
امام‌حسین(ع)

دیده روشن

غم بگذرد از من چو به من برگذری تو
آن لحظه شوم شاد که در من نگری تو
از ناز کی پای توای یار دل من
رنجه شود از سوسن و نسرین سپری تو
وین دیده روشن چو من از بهر تو خواهم
خواهم که بدین دیده روشن گذری تو
ای ناز جهان پیرهنی دوختی از ناز
بیم است که این پرده رازم بدری تو
از غایت خوبی که دگر چون تو نبینم
گویم که همانا ز جهان دگری تو
بخریده‌امت من به دل و جان و تو دانی
شاید که دل و جان من از غم بخری تو
زاندازه همی بگذرد این رنج و تو از من
چون بشنوی آن قصه بدان برگذری تو
از خود خبرم نیست شب و روز ولیکن
دارم خبر از تو که ز من بی خبری تو
سرمایه این عمر سراست و جگر و دل
رنج دل و خون جگر و درد سری تو
چون زهر دهی پاسخ و چون شهد خورم من
وین از تو نزیبد که به دولت شکری تو
هر چند که کردی عسلا عیش مرا تلخ
در جمله همی گویم شیرین اثری تو
بیدادگری کم کن و اندیش که امروز
در حضرت شاه ملک دادگری تو
بیدادگران جان نبرند از تو و ترسم
کز شاه چو بیداد کنی جان نبری تو
مسعود سعد سلمان

تقویم تاریخ

ایمیل صفحه آخر: safhehakhar@shahrvand-newspaper.ir

رخداد

- موافقت دولت دانمارک با الحاق منطقه **شلسویگ** به آلمان برای خاتمه جنگ بین دو کشور (۱۸۶۴ میلادی)
- صدور اعلامیه کنگره حزب کمونیست شوروی مبنی بر نقض وصیتنامه لنین از سوی **ژوزف استالین**، منجر به انتقال جسد استالین از آرامگاه لنین به جایی دیگر (۱۹۶۱ میلادی)
- جایگزینی واحد پول **سامانی** به جای روبل تاجیکی از سوی دولت تاجیکستان (۲۰۰۰ میلادی)
- امضای پیمان منع آزمایش‌های هسته‌ای (**CTBT**) از سوی ایران (۱۳۷۵ خورشیدی)

طلوع

- **جان آدامز** - دومین رئیس جمهوری ایالات متحده آمریکا از حزب فدرالیست، مقارن با سلطنت فتحعلی‌شاه قاجار در ایران (۱۷۴۳ میلادی)
- **پل والری** - شاعر، نویسنده و فیلسوف فرانسوی، صاحب آثاری چون: فاوست من، بحران ذهن، سمیرامیس، شب‌نشینی‌های تست، گورستان های دریایی (۱۸۷۱ میلادی)
- **تئودور هانش** - فیزیکدان آلمانی، از برندگان جایزه نوبل فیزیک سال ۲۰۰۵ میلادی برای توسعه لیزر و طیف سنجی آن (۱۹۴۱ میلادی)

غروب

- **هانری دونانت** - تاجر و فعال اجتماعی سوئیسی، برنده نخستین جایزه صلح نوبل در سال ۱۹۰۱ به همراه فردریک پاسی، از ایده‌پردازان تاسیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ (۱۹۱۰ میلادی)
- **گوستاو هرتز** - فیزیکدان آلمانی، برنده جایزه فیزیک نوبل سال ۱۹۲۵ میلادی به همراه جیمز فرانک به خاطر کشف قوانین برخورد الکترون‌ها به اتم (۱۹۷۵ میلادی)
- **کلود لوی استروس** - قوم‌شناس و انسان‌شناس فرانسوی، از نظریه‌پردازان انسان‌شناسی مدرن، از اعضای برجسته فرهنگستان فرانسه برای سال‌های متمادی (۲۰۰۹ میلادی)

قاب کوچک

۵۶ سال پیش، برابر با سی‌ام اکتبر ۱۹۶۰ میلادی، دیگو آرماندو مارادونا، فوتبالیست شهیر آرژانتینی در بوئنوس آیرس به دنیا آمد. بسیاری او را بهترین بازیکن تمام اعصار تاریخ فوتبال جهان می‌دانند. گل دوم او به تیم ملی فوتبال انگلستان در جام جهانی ۱۹۸۶ مکزیک که با پشت سر گذاشتن تعداد زیادی از مدافعان انگلیسی به ثمر رسید، عنوان برترین گل قرن بیستم را یدک می‌کشد. در همین بازی بود که او گل اول آرژانتین را با دست وارد دروازه انگلستان کرد. گلی که از سوی مردم آرژانتین «دست خدا» لقب گرفت و مرحومی خوانده شد بر آلام جنگ فالکلند که ۴ سال قبل از آن، در سال ۱۹۸۲ بین آرژانتین و انگلستان به وقوع پیوست و کشته و زخمی شدن تعدادی از مردم آرژانتین را در پی داشت.

پارکشهر

سکوتی که خراش برمی‌دارد

شهروند| ارتباطش با موسیقی، حس شنوایی‌اش را هم حساس‌تر کرده و شاید درست به همین دلیل است که می‌گوید آلودگی صوتی موجود در تهران باعث شده تا جایی که امکان دارد از محل کارش خارج نشود.

کیوان ساکت، نوازنده سه تار و مدرس دانشگاه یکی از شهروندان تهرانی است که مثل خیلی از افراد دیگر ساکن پایتخت، در بسیاری از ساعات روز درگیر آلودگی صوتی است. با این حال او معتقد است میزان درگیری افراد با توجه به شغل و منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، متفاوت است. او در این مورد به راننده‌های وسایل نقلیه عمومی یا اپراتورهای ۱۱۸ اشاره کرد که به دلیل حرفه‌ای که دارند در مقایسه با دیگر مشاغل مانند معلم‌ها یا اساتید دانشگاه بیشتر با آلودگی صوتی مواجه هستند. به عقیده ساکت، آلودگی صوتی موضوعی نیست که بتوان در شهر شلوغی مانند تهران با آن روبه‌رو نشد: «هر کسی که در این شهر زندگی می‌کند، به‌نوعی با آلودگی صوتی درگیر است، منتهی بسته با کار و تنش افراد در زندگی اجتماعی، میزان آلودگی صوتی هم متفاوت است. همه افراد در مسیری که به سوی مقصدشان می‌روند حالا اگر از خانه تا محل کار باشد یا بالعکس چه بخواهند چه نخواهند با این مسأله برخورد می‌کنند. مثلا یکی از صداهای ناخوشایندی که واقعا آزاردهنده است، صدای موتورسیکلت‌ها یا ماشین‌های سنگین‌است.»

لطفاً بوق بزنید!

ساکت حجم این صداها را وقتی آزاردهنده‌تر دانست که در ساعات خلوت شبانه‌روز تولید می‌شود: «بسیاری از ماشین‌های سنگین شب‌ها کار می‌کنند. در این ساعت رفت و آمد کمتری صورت می‌گیرد یا اینکه مردم در خواب هستند. وقتی حرکت ماشین‌های سنگین شروع می‌شود، سکوت شب می‌شکند و خلوت افراد از بین می‌رود. منزل من سمت اوین در که است و شب‌ها شاهد تردد وسایل نقلیه سنگینی هستم که سکوت شب را خراش می‌دهند. این موضوع می‌تواند تمرکز کسانی را که شب‌ها مشغول کار هستند برهم بزند یا مانع استراحت مناسب ساکنان آن منطقه شود.»

نوازنده آلبوم «جامه‌دران» که به واسطه حرفه‌اش برای برگزاری کنسرت به شهرها و کشورهای مختلف سفر کرده است، در مورد تجربه خود از آلودگی صوتی در مکان‌های دیگر گفت: «هند یکی از کشورهایی است که آلودگی صوتی در آن به حد زیادی وجود دارد. اگر به هند سفر کرده باشید، می‌بینید پشت ماشین‌ها نوشته شده لطفا بوق بزنید که این مسأله موجب حیرت است. نخستین چیزی که در شهرهای هند توجه شما را به خود جلب می‌کند، صدای بوق‌های پیاپی است.»

شهرستان‌ها هم مثل تهران

ساکت در ادامه و در خصوص آلودگی صوتی در شهرهای ایران عنوان کرد: «اگر از تهران که داستان خاص خودش را دارد بگذریم، برخی دیگر از شهرها هم دارای آلودگی صوتی زیادی هستند مثلا من هر وقت به اصفهان سفر کرده‌ام با وجود زیبایی شهر و لذتی که می‌برم، صدای موتورها برایم آزاردهنده است. یزد هم از جمله شهرهایی است که علاوه بر آلودگی صوتی با آلودگی هوا نیز دست و پنجه نرم می‌کند.»

او که چندین کتاب در زمینه موسیقی تالیف کرده است، با تایید تاثیر منفی آلودگی صوتی بر کارش، زندگی در این شرایط را اجتناب ناپذیر خواند و گفت: «برای جلوگیری از اثرات ناشی از این موضوع سعی می‌کنم، طی روز کمتر از محل کارم خارج شوم و اگر بنا به ضرورت مجبور به ترک محل کار شدم، پس از بازگشت، معمولا حدود یک ساعت استراحت می‌کنم تا خستگی ناشی از سر و صدا و ترافیک از ذهنم دور شود.»

فوکوس

۱۳۱ سال پیش، برابر با سی‌ام اکتبر ۱۸۸۵ میلادی، از را پاوند، شاعر آمریکایی در آیداهو به دنیا آمد. پاوند متأثر از شعر یونان باستان، اشعار شرقی، ترانه‌های سده‌های میانه و شیوه پرداخت نمادگرایانه بود. او در دهه سی و چهل میلادی، نظریه‌های فاشیستی را پذیرفت و حمایت خود را از آدولف هیتلر بیان داشت. طی جنگ جهانی دوم، با کمک دولت ایتالیا برنامه‌هایی رادیویی در انتقاد از ایالات متحده آمریکا و فرانکلین روزولت ساخت.

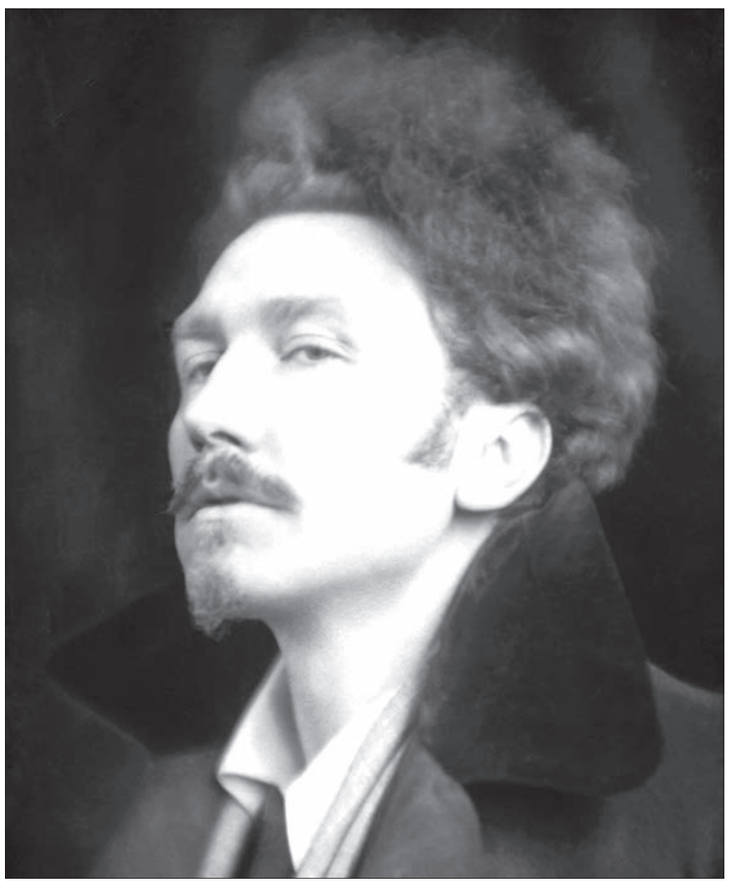

حرف روز

وزیر فرهنگ و دو چالش بزرگ!

مهدی مالمیر
روزنامه‌نگار

طبق روال مرسوم، وقتی که خبر آیند و روند وزرا در پیشانی رسانه‌ها می‌نشیند، بحثِ ارزیابی کارنامه کاری روندگان و بررسی سوابق تازه‌واردان به کشتی دولت نیز داغ می‌شود. با این همه اما، در این چند روز خبر کنار رفتن وزیر فرهنگِ دولت تدبیر و امید بیش از خبر تغییر وزرا در وزارتخانه‌های آموزش‌وپرورش و ورزش و جوانان حساسیت‌زا بود، چراکه از یکسو، اهالی فرهنگ به سبب گروه گسترده مخاطبانی که از آن برخوردار هستند، یکی از بانیانِ اصلی اقبال مردم به دولت تدبیر بودند و از سوی دیگر، کارنامه کاری وزیر فرهنگ و جانشینش و میزان رضامندی اهالی فرهنگ از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بی‌شک در سبد رأی شیخ دیپلمات در انتخابات ریاست‌جمهوری پیش‌رو اثرات جدی و سرنوشت‌ساز خواهد داشت. شاید یکی از عواملی که سبب شد دکتر روحانی فردی همانند علی جنتی را برای اداره وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی کند، این بود که علی جنتی از خانواده سیاسی مشهوری پا به عرصه سیاست گذارده بود و تبار او در سیاست پس از انقلاب و سوابق پدر روحانی‌اش که یکی از پرسابقه‌ترین خطبای نمازجمعه به حساب می‌آید و محبوب‌القلوب طیف راست حکومت (به‌ویژه پس از موضع‌گیری‌های بی‌تعارفش در جریان حوادث انتخابات سال ۸۸)، خیال اصولگرایان را از هر نظر راحت می‌کرد که با وزیری روبه‌رو هستند که به حساسیت‌های امنیتی‌ای که همیشه بر سر وزارت ارشاد چرخ می‌زند، آشناست و سیاستی خلاف مصلحت نظام و دغدغه‌های فرهنگی محافظه‌کاران در پیش نخواهد گرفت.

برگزیدن عباس صالحی امیری که در کارنامه کاری‌اش، فعالیت در عرصه‌های امنیتی نیز به چشم می‌آید، نشانگر آن است که دکتر روحانی کاملا ملتفتِ نگرانی‌های امنیتی در حوزه فرهنگ هست. با نظر به این که بخش کوچکی از عرصه فرهنگ (به یک روایت تنها ۱۰ درصد) زیر نظر وزارت فرهنگ اداره می‌شود، این حجم خرده‌گیری و بهانه‌جویی از سوی جناح اصولگرا در زمان صدارت جنتی، موید حساسیت این وزارتخانه نزد اصولگرایان است که به هیچ‌رو قصد ندارند این وزارتخانه از دایره نظارتشان بیرون رود و خواسته‌هایشان در حوزه فرهنگ حداکثری است. از این‌رو، چندان غلط‌انداز نیست اگر بگوییم وزیر پیشنهادی شیخ دیپلمات درصورت جلب نظر نمایندگان مجلس با ۲ چالش جدی سر و کار خواهد داشت: نخست این که با خواسته‌های حداکثری طیف اصولگرایان در حوزه فرهنگ روبه‌رو خواهد بود و پیوسته می‌باید نگران دغدغه‌های جناح راست حکومت باشد. از سوی دیگر اما، رضامندی فرهنگیان و کوشندگان عرصه هنر نیز در انتخابات آتی ریاست‌جمهوری امری است که نمی‌تواند از سوی دولت نادیده گرفته شود. به عبارت دیگر، میزان عقب‌نشینی وزیر جدید در برابر محافظه‌کاران و تن دادن به خواسته‌های آنان و کم‌مَحلی به زحمتکشان پهنه فرهنگ، بی‌هیچ شبهه‌ای می‌تواند آتش اشتیاق ساکنان سرزمین هنر را برای پشتیبانی از شیخ دیپلمات سرد سازد. این که توازن میان نگرانی‌های امنیتی اصولگرایان از یک طرف و ضرورت جلب‌نظر فرهنگیان برای پشتیبانی از دولت در انتخابات ریاست‌جمهوری از طرف دیگر، چگونه برقرار خواهد شد، امری است که در روزهای آینده بهتر می‌توان درباره آن نظر داد.

از روزگار رفته

مُهر و مومِ یک دودمان

صادق رضازاده| آن‌روز مجلس از همیشه شلوغ‌تر بود. بیرونِ مجلس هیاهو و سروصدای زیادی به‌پا شده بود و هرکس بر طبل خودش می‌کوبید. شب‌نامه‌هایی هم از قبل پخش شده بود و جلویِ مجلس میرپنج احمدخان می‌گفت: «هرکدام از نمایندگان که رأی مخالف بدهند، عواقبش را خواهند دید.» روزِ سرنوشت فرا رسیده بود. آفتاب که طلوع کرد، نمایندگان هم یکی‌یکی رفتند و رویِ صندلی‌شان نشستند تا نطق‌ها را بشنوند و بعد هم منتظر رأی‌گیریِ نهایی بمانند. نایب‌رئیس به پشتِ تریبون رفت. به همه خوشامد گفت. استرس در صدایِ او خبر از تصمیم مهمی داشت. چهره‌های برافروخته و مضطربِ نمایندگان و آن‌همه بی‌قراری‌شان به دهانه یک آتشفشان می‌مانست. لایحه‌ای روی میز گذاشته شده بود. از ماه‌ها پیش شاید. آقای نایب‌رئیس ابتدا تلگراف‌های ایالات را خواند. داخل و بیرون مجلس همچنان ناآرام و ملتهب بود، اما وقتش رسیده بود. ساعتی که همگان انتظارش را می‌کشیدند. نایب‌رئیس شروع کرد به خواندن لایحه. این‌بار همه ساکت و آرام داشتند آماده گوش کردن آن می‌شدند. لایحه خوانده شد: «مجلس شورای ملی به نام سعادت ملت ایران انقراض سلسله قاجاریه را اعلام کرده و حکومت موقتی را درحدود قانون اساسی و قوانین موضوعه مملکتی به شخص رضاخان پهلوی واگذار می‌کند. تعیین حکومت قطعی موکول به نظر مجلس موسسان است که برای تغییر مواد ۳۶ و ۳۷ و ۳۸ و ۴۰ متمم قانون اساسی تشکیل می‌شود.» دقایقی در مجلس سکوت حاکم شد. در محوطه بیرون هم دیگر خبری از آن شور و ناآرامی نبود. همه با درنگ یکدیگر را نگاه می‌کردند، اما هیچ‌کس تعجب نکرده بود و باورش برای کسی سخت نبود. رأی کثیری بر موافقت این لایحه بود. سکوت و آرامش چند دقیقه‌ای بیشتر دوام نیافت. مردی که ریشی انبوه داشت، عصبانی و با گام‌های بلندش به‌عنوان مخالف به پشت تریبون رفت و نطقِ خود را شروع کرد به خواندن. او بلند بلند و فریادزنان می‌گفت: «اگر ۱۰۰هزار رأی هم بدهید، باز کارتان خلاف قانون اساسی است...» او، یعنی سیدحسن مدرس اعتراضش را با ترک کردن مجلس نشان داد و رفت. جوانی که دستش پر از ورق‌های کاغذ بود، به‌عنوان مخالف دیگر به پشت میکروفن رفت. او اما آرام بود و نطق طولانی را هم نوشته بود. او می‌گفت: «کشور ما مشروطه است، بنابراین کسی نمی‌تواند قبول کند در یک مملکت مشروطه شاه مسئول باشد. رضاخان در مقام ریاست‌الوزرایی مثمرثمرتر خواهد بود. در کشور مشروطه نخست‌وزیر مهم است نه شاه.» او محمد مصدق بود. جز ۶-۵ نفر دیگر گوش کسی به این حرف‌ها بدهکار نبود. نتیجه رأی‌گیری که اعلام شد، بوذرجمهری، شهردار، تلفن‌های کاخ گلستان را قطع و زنان احمدشاه و خانواده سلطنتی را هم اخراج کرد. اندکی بعد درها را هم مهروموم کرد تا مُهری زده باشد بر پایان یک دودمان.

۹ آبان (۱۳۰۴): خلع احمدشاه قاجار از سلطنت و پایان دوره قاجار

دعوت

شما بنویسید
ما منتشر می‌کنیم

صفحه آخر «شهروند»، در راستای سیاست‌های کلان روزنامه مبنی بر مشارکت هرچه ملموس‌تر مخاطبان در روند تهیه محتوا و برقراری یک ارتباط دو سویه میان رسانه و مخاطب، طرح دعوت مخاطبان برای به اشتراک گذاشتن «تجربیات شخصی در حیطه زیست اجتماعی» را به اجرا می‌گذارد.

این طرح در نخستین گام خود ذیل محورهایی چون زندگی اجتماعی، فعالیت‌های مدنی، آداب معاشرت جمعی و... با طرح موضوعاتی مشخص، مخاطبان روزنامه را به مکتوب کردن تجربیات عینی خود دعوت می‌کند. در حقیقت صفحه آخر روزنامه شهروند تصمیم دارد با اختصاص فضایی مشخص جهت انتشار این مکتوبات، از جایگاه متکلم وحده فاصله گرفته و زمینه مشارکت عملی مخاطبان در روند تولید محتوا را عینیت ببخشد.

صفحه آخر «شهروند» حق خود را برای حک و اصلاح مطالب رسیده محفوظ می‌داند. مخاطبان به شرط خدشه‌دار نکردن ارزش‌های عرفی و شرعی حاکم بر جامعه، در طرح دیدگاه‌های خود - هرچند با سلایق دست‌اندرکاران روزنامه در تضاد باشد - آزاد هستند.

در آینده مطالب منتخب و چاپ شده، توسط روزنامه شهروند در قالب یک کتاب منتشر خواهد شد.

دومین دعوت:
شهر و محله من!

در پی پایان مهلت نخستین دعوت صفحه آخر روزنامه شهروند (با موضوع ایام مُحَرم)، در دومین دعوت از شما مخاطبان همیشگی صفحه آخر می‌خواهیم خاطره، نکته، داستان و یا هر آنچه که فکر می‌کنید درباره شهر و محله‌ای که در آن زندگی می‌کنید جالب و خواندنی است، برای ما بنویسید و بفرستید تا در همین صفحه آن را با نام خودتان منتشر کنیم.

علاقه‌مندان به مشارکت می‌بایست متن‌های خود (حداقل ۳۰۰ و حداکثر ۵۰۰ کلمه) را به صورت تایپ شده تا تاریخ ۱۵ آبان به آدرس ایمیل صفحه آخر ارسال کنند. مطالب دریافتی در صورت تایید محتوایی با درج نام نویسنده منتشر شده و بدیهی است اولویت انتشار با مطالبی خواهد بود که زودتر دریافت شوند.

safhehakhar@shahrvand-newspaper.ir